

# 06

## การเขียนบทการแสดงเรื่อง ผู้หญิงกับประภาคาร ตัดแปลงจากนวนิยายเรื่อง *To the Lighthouse* ของ เวอร์จิเนีย วูล์ฟ

*Women and the Lighthouse: Performance Text  
Adapted from Virginia Woolf's To the Lighthouse*

### บทคัดย่อ

ผู้หญิงกับประภาคาร เป็นบทการแสดงที่ดัดแปลงจากนวนิยายเรื่อง *To the Lighthouse* ของ เวอร์จิเนีย วูล์ฟ (Virginia Woolf) นักเขียนชาวอังกฤษ *To the Lighthouse* เล่าเรื่องราวเกี่ยวกับครอบครัวแรมซีย์และแขกที่มาพักในบ้านพักฤดูร้อนของพวกเขา โดยมีความคิดเกี่ยวกับการเดินทางไปยังประภาคารเป็นตัวเชื่อมโยงเรื่องราวทั้งหมด และนับเป็นงานชิ้นสำคัญทางด้านวรรณกรรมที่สำรวจจิตสำนึกของมนุษย์จากภายในจิตใจของตัวละคร *ผู้หญิงกับประภาคาร* ได้รับการจัดแสดงครั้งแรกโดยพระจันทร์เสี้ยวการละครในเทศกาลละครกรุงเทพปี 2562 ผู้เขียนได้เขียนบทการแสดงเรื่อง *ผู้หญิงกับประภาคาร* ขึ้นในรูปแบบของกลอนอิสระและภาพตัดปะ โดยมุ่งเน้นไปยังเรื่องราวของลิลลี่ บริสโก และความสัมพันธ์ระหว่างมิสเตอร์ และ มิสซิส แรมซีย์ ซึ่งเป็นตัวละครหลักของเรื่อง บทความนี้จะกล่าวถึงกระบวนการเขียนบทการแสดงเรื่อง *ผู้หญิงกับประภาคาร* และจะนำเสนอแนวความคิดสำคัญบางอย่างที่มีอยู่ในเรื่อง อันประกอบไปด้วยอิทธิพลจากวินิพินธ์ งานเขียนเชิงกระแสน้ำลึก เสียงที่อยู่ในหัวของตัวละคร ความคิดเกี่ยวกับตัวตน และการมีอยู่ของประภาคาร บทการแสดงได้ทำงานต่อจากนวนิยายต้นฉบับโดยการสร้างพื้นที่และภาพที่ผู้ชมสามารถได้ยิน รู้สึก และมองเห็นได้ ในขณะเดียวกันก็ได้ทิ้งที่ว่างไว้ให้เพียงพอสำหรับการตีความและจินตนาการของผู้ชมต่อไป

**คำสำคัญ :** การเขียนบทสำหรับการแสดง ศิลปะการแสดง  
กระแสสำนึก มุ่งสู่ประกาศา เวอร์จิเนีย วูล์ฟ

## Abstract

*Women and the Lighthouse* is a performance text adapted from *To the Lighthouse*, a novel by British author Virginia Woolf. *To the Lighthouse* is an important work that explores human consciousness from inside the characters' minds. Its story revolves around the Ramsay family and several of their house guests, the idea of a trip to the lighthouse, and the passage of time. Inspired by the original novel, *Women and the Lighthouse* was written in free verse in the form of a collage and focuses on Lily Briscoe's story and the relationship between Mr. and Mrs. Ramsay. It was performed as a movement piece by Crescent Moon Theatre at the Bangkok Theater Festival in November 2019. The performance text was written by the author of this article. This article discusses the writing process of *Women and the Lighthouse* and the inspiration behind it. It explores some key concepts presented in the performance text, namely the influence from poetry, the stream of consciousness, the voices in one's head, the notion of the self, and the presence of the lighthouse. The performance text expands from the novel by creating spaces and images that can be heard, felt and seen, while leaving ample room for the audience's interpretation and imagination.

**Keywords :** Performance text, Performing arts,  
Stream of Consciousness, *To the Lighthouse*, Virginia Woolf

## บทนำ

*ผู้หญิงกับประภาคาร* เป็นบทสำหรับการแสดง หรือ performance text ที่ผู้เขียนได้ดัดแปลงจากนวนิยายเรื่อง *To the Lighthouse* ของ เวอร์จิเนีย วูล์ฟ (Virginia Woolf) นักเขียนชาวอังกฤษ การเขียนบทการแสดงเรื่องนี้เริ่มต้นจากการพูดคุยกันในกลุ่มพระจันทร์เสี้ยวการละคร ว่ามีความต้องการที่จะทำอะไรที่ที่ดัดแปลงมาจากนวนิยายของเวอร์จิเนีย วูล์ฟ เนื่องจากผู้เขียนมีความสนใจในงานเขียนเวอร์จิเนีย วูล์ฟ ผู้เขียนจึงเสนอตัวรับเขียนบทละครเรื่องนี้ อย่างไรก็ตาม เมื่อเริ่มอ่านนวนิยายเรื่อง *To the Lighthouse* ผู้เขียนรู้สึกว่าการแสดงโดยคำนึงถึงว่าบทที่เขียนจะเป็นบทการแสดงประกอบการเคลื่อนไหว (movement performance) ซึ่งในการเขียนบทในครั้งนี้ผู้เขียนได้รับอิสระในการเขียนอย่างเต็มที่ และหลังจากเขียนบทจนเสร็จเรียบร้อยแล้วจึงได้ส่งบทการแสดงให้ผู้อ่านเพื่อจัดทำเป็นการแสดงต่อไป

บทการแสดงเรื่อง *ผู้หญิงกับประภาคาร* ได้รับการนำเสนอเป็นครั้งแรกในรูปแบบของการแสดงผ่านการเคลื่อนไหว โดยพระจันทร์เสี้ยวการละคร ที่งานเทศกาลละครกรุงเทพ ปี 2562 ซึ่งผู้เขียนได้ทำหน้าที่เป็นหนึ่งในนักแสดงในการแสดงครั้งนี้ด้วย อย่างไรก็ตาม บทความนี้จะมีมุ่งเน้นไปยังกระบวนการเขียนเป็นหลัก และจะอธิบายถึงแรงบันดาลใจและขั้นตอนการเขียนบทของผู้เขียน พร้อมกับจะนำเสนอแนวคิดหลักที่อยู่ในตัวบทการแสดง ได้แก่ อิทธิพลจากกวีนิพนธ์ งานเขียนเชิงกระแสนึก เสียงพูดในหัวของมนุษย์ ความคิดเกี่ยวกับตัวตน และการมีอยู่ของประภาคาร

## To the Lighthouse

*To the Lighthouse* เป็นนวนิยายที่เขียนโดยเวอร์จิเนีย วูล์ฟ (1882-1941) นักเขียนชาวอังกฤษที่ได้ชื่อว่าเป็นหนึ่งในนักเขียนที่สำคัญที่สุดของศตวรรษที่ 20 วูล์ฟเป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายในฐานะนักเขียนที่ใชรูปแบบการเล่าเรื่องที่เรียกว่า “กระแสสำนึก” ซึ่งหมายถึง “เทคนิคที่พยายามบันทึกการลื่นไหลแบบไม่เป็นระบบของความคิดและความรู้สึกผ่านจิตใจของตัวละครคน<sup>1</sup>” (Peck และ Coyle, 2002, น. 123) ใน *To the Lighthouse* การเล่าเรื่องถูกสร้างขึ้นจาก “ความคิดเกี่ยวกับการเดินทางไปยังประภาคาร” (Peck และ Coyle, 2002, น. 133) และเป็นการดัดสลับกันระหว่างบทพูด การกระทำ ความคิด และความรู้สึกภายในของตัวละคร

1 ข้อความอ้างอิงในบทความทั้งหมดที่แปลจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยนั้นแปลโดยผู้เขียน

นวนิยายเรื่องนี้มีฉากอยู่ที่บ้านพักตากอากาศของครอบครัวแรมซีย์บนเกาะเล็กๆ ในประเทศอังกฤษ ซึ่งตัวนวนิยายถูกแบ่งออกเป็นสามส่วน คือ 1) *The Window* 2) *Time Passes* และ 3) *The Lighthouse* ตัวละครหลักในนวนิยายเรื่องนี้ประกอบไปด้วยสมาชิกของครอบครัวแรมซีย์และแขกที่ได้รับเชิญมายังบ้านพักตากอากาศของพวกเขา

*The Window* เป็นส่วนที่มีเนื้อหามากที่สุดของเรื่อง แต่เริ่มต้นและสิ้นสุดลงภายในระยะเวลาเพียงหนึ่งวัน เนื้อเรื่องเปิดมาตอนที่มิสซิส แรมซีย์บอกกับเจมส์ ลูกชายของเธอว่าถ้าพรุ่งนี้อากาศดีพวกเขาจะเดินทางไปยังประภาคารด้วยกัน แต่มิสเตอร์ แรมซีย์เข้ามาขัดจังหวะและพูดว่าพรุ่งนี้อากาศจะไม่ดี หลังจากนั้นเรื่องราวในเวลาหนึ่งวันได้ถูกบอกเล่าผ่านมุมมองต่างๆ ของตัวละครหลากหลายตัว *The Window* จบลงหลังงานเลี้ยงอาหารค่ำโดยที่มิสซิส แรมซีย์ปฏิเสธที่จะบอกมิสเตอร์ แรมซีย์ถึงสิ่งที่อยู่ในใจของเธอเกี่ยวกับความรู้สึกที่มีต่อเขา เธอกลับพูดว่า “ใช่ คุณพูดถูก พรุ่งนี้อากาศจะขึ้น คุณจะไม่สามารถไปได้” (Woolf, 1981 น. 124) ซึ่งเป็นการโยนเนื้อหากลับไปยังตอนเริ่มแรกของเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางไปยังประภาคาร

*Time Passes* เล่าถึงระยะเวลาสิบปีที่ผ่านมาหลังจากตอนจบของ *The Window* สงครามโลกครั้งที่หนึ่งเริ่มต้นและจบลง มิสซิส แรมซีย์และลูกสองคนของเธอ (แอนดรูว์และพอร์รี) เสียชีวิตลง นอกจากนั้นในส่วนนี้ยังอธิบายถึงสภาพของบ้านพักตากอากาศที่รกร้างไปตั้งแต่ตอนจบของ *The Window* ส่วนที่สองนี้เป็นการเล่าเรื่องจากมุมมองของบุคคลที่สาม ซึ่งแตกต่างจากส่วนแรกที่เป็นการเล่าเรื่องจากกระแสนึกของตัวละคร และมีการเล่าเรื่องจากมุมมองของแม่บ้านที่คอยดูแลบ้านของครอบครัวแรมซีย์ตัดสลับไปมา

ในส่วนที่สาม *The Lighthouse* ครอบครัวแรมซีย์และตัวละครที่ชื่อลิลลี่ บริสโก กลับมายังบ้านพักฤดูร้อนอีกครั้ง การเล่าเรื่องส่วนนี้ของนวนิยายมาจากกระแสนึกของตัวละครเช่นเดียวกับส่วนแรก มิสเตอร์ แรมซีย์และลูกของเขา (แคมและเจมส์) ออกเดินทางไปยังประภาคาร ลิลลี่คิดคำนึงถึงมิสซิส แรมซีย์ผู้ล่วงลับและคิดถึงชีวิตของเธอโดยทั่วไป นวนิยายเรื่องนี้จบลงเมื่อลิลลี่วาดภาพของเธอเสร็จ ซึ่งเป็นภาพที่เธอวาดไว้ตั้งแต่ต้นเรื่อง

## การเขียนสำหรับการแสดง

หลังจากอ่านนวนิยายเรื่อง *To the Lighthouse* จบ ผู้เขียนได้สร้างแนวทางในการดัดแปลงบทจากนวนิยายให้กับตัวเองดังนี้

1. ผู้เขียนมีความต้องการดัดแปลงนวนิยายให้เป็นบทสำหรับการแสดง ซึ่งเป็นคำกว้างๆ ที่ใช้สำหรับบทที่เขียนขึ้นสำหรับการแสดง ไม่ใช่บทละครเวทีแบบที่รู้จักกันโดยทั่วไป และบทสำหรับเรื่องนี้หมายถึงบทที่ใช้สำหรับการแสดงผ่านการ

## เคลื่อนไหว

2. บทการแสดงจะถูกเขียนขึ้นในรูปแบบของภาพปะติด (collage) โดยจะนำช่วงเวลาต่างๆ ของนวนิยายมาปะติดปะต่อเข้าด้วยกัน แต่อย่างไรก็ตามยังแบ่งตัวบทออกเป็นสามส่วนเช่นเดียวกับในนวนิยาย
3. บทการแสดงจะถูกเขียนขึ้นในรูปแบบที่คล้ายกับบทกลอนอิสระ (free verse) ซึ่งหมายถึง “บทกวีที่เขียนขึ้นโดยที่เส้นบรรทัดไม่มีความสม่ำเสมอ และโดยที่ไม่มีจังหวะที่สม่ำเสมอเช่นกัน” (Peck และ Coyle, 2002, น. 38) แต่ผู้เขียนจะแทรกบทสนทนาระหว่างตัวละครลงไปด้วย
4. บทการแสดงจะมุ่งเน้นไปยังตัวละครที่ชื่อว่า ลิลลี่ บรีสโก และ มิสเตอร์และมิสซิส แรมซีย์ ระหว่างที่อ่านนวนิยายผู้เขียนมีความสนใจในตัวละครที่ชื่อ ลิลลี่ บรีสโกเป็นพิเศษ ลิลลี่เป็นจิตรกรที่ต้องต่อสู้กับความคิดของสังคมในช่วงเวลานั้นที่คอยบอกเธอว่าผู้หญิงวาดภาพไม่ได้ และผู้หญิงมีจุดมุ่งหมายเดียวเท่านั้นในชีวิตคือการแต่งงาน นอกจากนี้ผู้เขียนยังสนใจความสัมพันธ์ระหว่างมิสเตอร์และมิสซิส แรมซีย์ โดยเฉพาะการสื่อสารของพวกเขาคือ ความคิดภายในของพวกเขา และสิ่งที่พวกเขาแสดงออกให้อีกฝ่ายเห็น ดังนั้น ลิลลี่ บรีสโกและมิสเตอร์และมิสซิส แรมซีย์จึงทำหน้าที่เป็นจุดศูนย์กลางของบทการแสดงของผู้เขียน
5. ผู้เขียนลงมือเขียนโดยตั้งใจเขียนให้นักแสดงหญิงจำนวนสี่คน เหตุผลหลักที่ผู้เขียนเลือกเขียนให้กับนักแสดงสี่คนคือเพื่อให้เกิดความง่ายและความสะดวกในการเขียน ผู้เขียนเรียกแทนนักแสดงทั้งสี่คนนี้ว่า เอ บี ซี และดี นักแสดงเหล่านี้จะเล่นบทบาทของลิลลี่และมิสเตอร์และมิสซิส แรมซีย์ตามที่เขียนระบุไว้ในตัวบท และจะพูดคำพูดของตัวละครอื่นๆ ในเรื่องด้วย ผู้เขียนได้เขียนหมายเหตุไว้ที่บทการแสดงว่าในการแสดงนั้นสามารถมีนักแสดงได้มากกว่าสี่คน และบทของนักแสดงแต่ละคนสามารถสลับเปลี่ยนกันได้

เริ่มแรกผู้เขียนได้เขียนบท *ผู้หญิงกับประกาศาร* ขึ้นเป็นภาษาอังกฤษ จากนั้นจึงแปลเป็นภาษาไทยเพื่อการแสดง

## “A Poem Should Not Mean but Be”

ฉากแรกของบทการแสดงได้รับแรงบันดาลใจจากบทกวีชื่อ *The Red Wheelbarrow* หรือแปลได้ว่า *รถเข็นสีแดง* โดย วิลเลียม คาร์ลอส วิลเลียมส์ (William Carlos Williams) กวีชาวอเมริกัน ซึ่งตัวบทกวีเองนั้นมีรูปร่างเหมือนกับรถเข็น โดยบรรทัดที่ยาวกว่าเป็นเหมือนด้ามของรถเข็น ส่วนบรรทัดที่สั้นกว่าเป็นเหมือนกับตัวรถเข็น:

so much depends  
upon  
a red wheel  
barrow  
glazed with rain  
water  
beside the white  
chickens

(Williams, 1924, น. 74)

ในหนังสือ *Writing Down the Bones* นาทาลี โกลด์เบิร์ก (Natalie Goldberg) ได้พูดถึง *The Red Wheelbarrow* ว่า:

ก็หมายความว่าอย่างไรเมื่อพูดถึง ‘รถเข็นสีแดง’ เขาหมายถึงพระอาทิตย์ตกหรือเปล่า ? หมายถึงรถม้า ? และทำไมมันถึงต้องถูก ‘เคลือบไปด้วยฝน’ ? มีคำถามเกิดขึ้นมากมาย เขาไม่ได้หมายถึงอะไรเลยนอกจากรถเข็นสีแดง และมันเป็นสีแดงก็เพราะว่ามันเป็นสีแดงและฝนก็เพิ่งตก สิ่งต่างๆ มากมายขึ้นอยู่กับมันเพราะว่าบทกวีเป็นช่วงเวลาเล็กๆ แห่งการตื่นรู้ – ในช่วงเวลานั้นรถเข็นสีแดงทำให้วิลเลียมส์ตื่นขึ้นและมันจึงเป็นทุกสิ่งทุกอย่าง (Goldberg, 2016, น. 33)

เช่นเดียวกัน ใน *Backwards and Forwards: A Technical Manual for Reading Plays* เดวิด บอลล์ (David Ball) ได้กล่าวถึงความหมายของบทละครหรือบทกวีว่า:

นักอ่านรุ่นเยาว์จำนวนนับไม่ถ้วนไม่ชอบอ่านบทกวีหรือบทละครเพราะครูบาอาจารย์ของพวกเขาได้สอนไว้ว่าวัตถุประสงค์ของการอ่านบทกวีหรือบทละครคือการหาว่ามัน “หมายถึง” อะไร รวากับว่ามันเป็นปริศนาหรือเป็นรหัสให้ต้องแก้ รวากับว่าการแสดงออกผ่านบทกวีหรือบทละครเป็นอุปสรรคของการสื่อสารที่ต้องเอาชนะให้ได้ แต่อย่างที่อาร์ชีบอลล์ แมคลีช – ชายผู้่น่าจะรู้จัก – ได้กล่าวไว้ใน ‘Ars Poetica’:

A poem should not mean

But be

การค้นหาคำนี้ ไม่อาจจะเป็นของบทกวีหรือของบทละคร ไม่ใช่การพยายามค้นหาว่างานชิ้นนั้นมีคามหมายอย่างไร บทละครไม่ได้มีความหมายอะไร มันก็เป็นของมันอย่างนั้น การแสดงออกทางศิลปะมีความหมายในตัวเองและมีความหมายของตัวเอง มันไม่แปลงหรือถอดรหัสหรือคิดคำนวณให้เป็นอย่างอื่นได้นอกจากเป็นตัวของมันเอง

(Ball, 1983, น. 76)

ผู้เขียนได้ตั้งเป้าหมายว่าต้องการเขียนบทที่ให้ความรู้สึกราวกับฟังบทกวี ที่เอื้อให้ผู้อ่านหรือผู้ชม “อยู่” ในช่วงเวลาในขณะนั้น เพื่อที่จะถ่ายทอดภาพต่างๆ ผ่านคำพูด และเพื่อช่วยให้ผู้ชมเข้าถึงสภาวะแวดล้อมอันเฉพาะเจาะจงของเรื่อง ผู้เขียนจึงเขียนฉากเปิดของ *ผู้หญิงกับประกาศาร* ออกมาดังนี้ :

|    |                    |
|----|--------------------|
| เอ | รถชนดิน            |
| บี | เครื่องตัดหญ้า     |
| ซี | ต้นพอฟลาร์         |
| ดี | ใบไม้ก่อนฝนตก      |
| เอ | นกการร้อง          |
| บี | ไม้กวาดตก          |
| ซี | ชุดกระโปรงพริ้วไหว |

(เจียบ)

มิสซิส แรมซีย์ ได้สิจ๊ะ ถ้าพุ่มนี้อากาศดี แต่ลูกต้องตื่นเช้าพร้อมกับนกกระจาบเลยนะ

เอ แต่อากาศจะไม่ดี

บี พุ่มนี้จะไม่มีการไปถึงประกาศาร

จากตัวอย่างข้างต้นนี้ การที่ผู้เขียนต้องการให้ผู้ชมเข้าถึงสภาวะแวดล้อมอันเฉพาะเจาะจงของเรื่องไม่ได้หมายความว่าผู้เขียนต้องการบอกผู้ชมว่าเรื่องราวเกิดขึ้นบนเกาะเล็กๆ แห่งหนึ่งในประเทศอังกฤษในช่วงฤดูร้อนต้นศตวรรษที่ 90 แต่ผู้เขียนต้องการให้ผู้ชมรู้สึกถึงสภาวะแวดล้อมของเรื่องเช่นเดียวกับการฟังบทกวี ผู้ชมมองเห็นรถเข็นหรือเครื่องตัดหญ้าหรือเปล่า ผู้ชมได้ยินเสียงของต้นพอฟลาร์และรับรู้ถึงความรู้สึกก่อนฝนตกหรือไม่

อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าผู้ชมจะได้ยินบทพูดอย่างไร หรือว่าผู้ชมจะรู้สึกหรือมองเห็นภาพในจิตใจของตนอย่างไรนั้นขึ้นอยู่กับผู้ชมแต่ละคน การรับรู้ทางความรู้สึกของผู้ชมอาจแตกต่างกันไปจากที่ผู้เขียนได้จินตนาการไว้อย่างสิ้นเชิง ซึ่งเป็นเรื่องปกติ คำพูดและการแสดงบทเวทีนั้นเปิดกว้างให้กับการตีความ นอกจากนั้นการแสดงบนเวทียังขึ้นอยู่กับวิสัยทัศน์ของผู้กำกับและผู้ออกแบบการแสดงว่าจะใช้คำที่ผู้เขียนได้เขียนขึ้นในการแสดงอย่างไร ผู้เขียนเข้าใจว่าภาพต่างๆ นั้นสามารถทำให้เกิดขึ้นบนเวทีได้ เช่น ภาพรถชนดิน เครื่องตัดหญ้า หรือต้นพอฟลาร์ และเสียงต่างๆ ก็สามารถใช้เสียงจริงในการแสดงได้ เช่น เสียงลมพัด เสียงนกร้อง หรือเสียงไม้กวาดตก แต่ในฐานะผู้เขียนบท ผู้เขียนได้เลือกที่จะเขียนออกมาในรูปแบบนี้ โดยทำให้คำพูดที่อยู่ในบทบรรยายในนวนิยายกลายเป็นคำพูดที่ถูกพูดขึ้นโดยนักแสดงบทเวที และจากนั้นจึงเป็นหน้าที่ของผู้อำกับหรือผู้ออกแบบในการทำงานกับบทต่อไป

นอกจากการสร้างภาพและความรู้สึกของสภาวะแวดล้อมของเรื่องแล้ว ในฉากเปิดนี้ ผู้เขียนยังได้นำเสนอความคิดเกี่ยวกับการเดินทางไปยังประภาคารและความเป็นไปได้ที่จะไม่ได้ไป ซึ่งทำให้ตัวบทมีการเชื่อมโยงและมีรอบความคิดเกี่ยวกับการเดินทางไปยังประภาคาร ตั้งแต่เริ่มต้น

ฉากส่วนใหญ่ใน *ผู้หญิงกับประภาคาร* ถูกเขียนขึ้นตามแนวคิดเกี่ยวกับบทกวีที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น แต่หลายๆ ครั้งภาพที่เกิดขึ้นในเรื่องจะถูกมองผ่านมุมมองของตัวละครในเรื่อง และฉากนั้นๆ จึงเป็นการผสมผสานกันของความรู้สึกและการรับรู้ของตัวละคร เช่น ฉากที่สอง ประกอบด้วยบทพูดของมิสซิส แรมซีย์ดังต่อไปนี้:

มิสซิส แรมซีย์    ประภาคาร  
                         ห่างไกล  
                         สูงตระหง่าน  
                         ในม่านหมอก  
                         โกลแสงไกล  
                         เท่าที่ตาจะมองเห็น  
                         เลื่อนลง  
                         และร่วงหล่น  
                         ลงบนรอยจีบด้านล่าง  
                         อันอ่อนนุ่ม  
                         เน้นทรายสีเขียว  
                         หญ้าป่าไผเอนอยู่เบื้องบน  
                         (เงียบ)  
                         ภาพที่สามมีของฉันทัก

อีกตัวอย่างหนึ่งมาจากฉากที่สี่ ซึ่งเป็นบทพูดของลิลลี่ บรีสโก:

ลิลลี่                    มิสซิส แรมซีย์  
                         นั่งอยู่กับเจมส์  
                         ในหน้าต่าง  
                         เมฆ  
                         เคลื่อนไหว  
                         และต้นไม้  
                         ไผเอน  
                         ชีวิต  
                         เกิดขึ้น

จากเหตุการณ์เล็กๆ  
ที่แยกจากกัน  
ชัดเจน  
และครบสมบูรณ์  
เช่นเดียวกับคลื่น...

บทที่ยกมาข้างต้นเป็นตอนเริ่มต้นของบทพูดของลิลลี่ ซึ่งลิลลี่กำลังมองดูมิสซิส แรม ซีย์ที่นั่งอยู่กับเจมส์ นอกจากสิ่งที่ตัวละครมองเห็น ผู้อ่านหรือผู้ฟังยังสามารถรับรู้ตัวละคร ให้ความหมายกับสิ่งที่ตนเห็นอย่างไรและมีความรู้สึกอย่างไรในขณะนั้น เธอเชื่อมโยงสิ่งที่เธอ มองเห็นเข้ากับเหตุการณ์ต่างๆ ในชีวิตและเปรียบเทียบกับคลื่นในท้องทะเล ซึ่งคลื่นเล็กๆ ทั้งหมดในท้องทะเลต่างเป็นส่วนหนึ่งของท้องทะเลหรือมหาสมุทรอันกว้างใหญ่ทั้งสิ้น

### “ผู้หญิงวาดภาพไม่ได้ ผู้หญิงเขียนหนังสือไม่ได้”

หนึ่งในโมทีฟ (motif) หรือคำพูดอันเป็นสัญลักษณ์ที่เกิดขึ้นซ้ำๆ ที่สำคัญของบทการ แสดงเรื่องนี้คือประโยคที่พูดว่า “ผู้หญิงวาดภาพไม่ได้ ผู้หญิงเขียนหนังสือไม่ได้” มันเป็นคำพูดที่ลิลลี่ บรีสโกได้ยินอย่างต่อเนื่องตลอดทั้งบท มันถูกพูดออกมาดังๆ ทั้งโดยตัวของเธอเอง และโดยตัวละครอื่นๆ ตอนท้ายฉากที่สี่ ในขณะที่ลิลลี่พูดถึงมิสซิส แรมซีย์โดยเชื่อมโยงถึงชีวิต และความรัก เธอได้ยินเสียงในหัวของเธอดังนี้:

|        |                                                                                                                            |
|--------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| เอ     | ผู้หญิงวาดภาพไม่ได้<br>ผู้หญิงเขียนหนังสือไม่ได้                                                                           |
| ลิลลี่ | (พูดตามเบาๆ)<br>ผู้หญิงวาดภาพไม่ได้<br>ผู้หญิงเขียนหนังสือไม่ได้                                                           |
| ปี     | ผู้หญิงที่ไม่ได้แต่งงาน<br>ได้พลัดสิ่งที่ดีที่สุดในชีวิตไป                                                                 |
| ลิลลี่ | (พูดตามเบาๆ)<br>ผู้หญิงที่ไม่ได้แต่งงาน<br>ได้พลัดสิ่งที่ดีที่สุดในชีวิตไป<br>(เงียบ)<br>แต่ฉันมีพ่อ<br>มีบ้าน<br>มีภาพวาด |
| ซี     | ผู้หญิงวาดภาพไม่ได้                                                                                                        |

คำพูดที่มาจากตัวละคร เอ บี และ ซี นั้นอาจตีความได้หลายแบบ เอ บี และ ซี อาจจะเป็นตัวแทนของคนจริงๆ ที่อยู่ในชีวิตของลิลลี่ เป็นเสียงแห่งความทรงจำ เป็นเสียงของตัวลิลลี่เองที่สะท้อนสิ่งที่คนอื่นเคยพูดถึงเธอ หรือเป็นทั้งสามอย่างรวมกัน สิ่งที่สำคัญคือเสียงเหล่านี้เป็นเสียงที่วนเวียนไปมาและส่งผลกระทบต่อการคิดและความรู้สึกของตัวละครเป็นอย่างยิ่ง

ผู้เขียนมีความสนใจเกี่ยวกับเสียงในหัวของตัวละครและวิธีการถ่ายทอดเสียงเหล่านั้นออกมาบนเวที ชาวพุทธมักเปรียบเทียบเสียงในหัวที่ไม่สามารถควบคุมได้กับสิ่งที่เรียกว่า “จิตของลิง” (the monkey mind) แจ็ค คอρνฟีลด์ (Jack Kornfield) นักจิตวิทยาและครูสอนสมาธิตามหลักพุทธศาสนาได้กล่าวไว้ว่า “จิตวิทยาพุทธศาสนาเปรียบเทียบจิตที่ไม่ได้รับการฝึกฝนว่าเหมือนกับลิงบ้าที่วิ่งไปมา จากความคิดสู่ความทรงจำ จากภาพไปสู่เสียง จากแผนที่วางไว้สู่ความเสียใจอย่างไม่หยุดหย่อน” (Kornfield, 1993, น. 57-58) จิตที่ไม่ได้รับการฝึกฝนคือจิตที่เผลอแต่คิด เผลอแต่พูดอยู่ตลอดเวลา เวอร์จิเนีย วูล์ฟได้นำเสนอเสียงในหัวเหล่านี้ในรูปแบบของกระแสสำนึก หรือ stream of consciousness ซึ่งผู้เขียนคิดว่าในอีกทางหนึ่งเสียงต่างๆ เหล่านี้อาจกล่าวได้ว่าเป็น stream of unconsciousness หรือ กระแสแห่งการขาดสติ ได้ด้วย เพราะว่าส่วนใหญ่แล้วมนุษย์เราไม่สามารถควบคุมจิตของเราได้และปล่อยให้ความคิดหรือความรู้สึกของตนวิ่งว่อนไปมาราวกับจิตของลิง คอρνฟีลด์กล่าวเพิ่มว่า:

แทนที่จะให้ความคิดคอยรับใช้เรา เรากลับถูกขับเคลื่อนโดยความคิดในแบบที่ขาดสติและขาดการไตร่ตรอง แม้ว่าความคิดจะมีประโยชน์และมีความสร้างสรรค์อย่างมหาศาล แต่ส่วนใหญ่แล้วมันจะครอบงำประสบการณ์ของเราด้วยความคิดเกี่ยวกับสิ่งที่ชอบและสิ่งที่ไม่ชอบ สิ่งที่สูงส่งกับสิ่งที่ต่ำต้อย ตัวตนของเรากับคนอื่น ๆ มันบอกเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับความสำเร็จและความล้มเหลวของเรา การวางแผนและความมั่นคงของเรา มันคอยย้ำเตือนเราตลอดเวลาว่าเราคิดว่าเราเป็นใครหรือเป็นอะไร (Kornfield, 1993, น. 49)

คำพูดต่างๆ ในหัวของตัวละครเป็นเนื้อหาหลักของบทการแสดงเรื่องนี้ ความคิดของลิลลี่มักจะสลับสับเปลี่ยนไปมาระหว่างความฝันและความหวังของเธอ สิ่งที่คุณอื่นคิดเกี่ยวกับเธอ สิ่งที่คุณอื่นคิดเกี่ยวกับคนอื่น และสิ่งที่คุณอื่นคิดว่าเธอควรจะทำในชีวิต แม้กระทั่งตอนสุดท้ายของบทการแสดง เสียงต่างๆ เหล่านี้ก็ยังคงพูดต่อไปอย่างไม่หยุดหย่อนอยู่ในจิตใจของเธอดังบทพูดต่อไปนี้:

ลิลลี่

พวกเขากำลังจะไปที่ประภาคาร  
มิสเตอร์ แรมซีย์ แคม และเจมส์  
เราจะเอาอะไรฝากไปให้คนที่ประภาคารดี  
ชา ยาสูบ หรือหนังสือพิมพ์  
เราจะส่งอะไรไป  
เราจะทำยังง  
ทำไมเราถึงมานั่งอยู่ตรงนี้  
(เงิบ)  
มิสซิส แรมซีย์ตายไปแล้ว  
แอนดรูว์ก็ตาย  
พอร์กี้ตายเหมือนกัน  
(พูดกับตัวเอง)  
ผู้หญิงวาดภาพไม่ได้  
ผู้หญิงเขียนหนังสือไม่ได้  
ผู้หญิงวาดภาพไม่ได้  
ผู้หญิงเขียนหนังสือไม่ได้

จากบทพูดข้างต้นนี้เราจะเห็นได้ว่าลิลลี่เริ่มคิดถึงเกี่ยวกับของที่ฝากไปยังประภาคาร จากนั้นจึงเกิดคำถามกับตัวเองว่าทำไมถึงมาอยู่ ณ ที่แห่งนี้ และจากนั้นจึงนึกถึงผู้คนในชีวิตของเธอที่ได้เสียชีวิตไป และในที่สุดก็กลับมาถึงความคิดที่คอยหลอกหลอนเธอตั้งแต่ฉากแรกๆ ของบทละครว่าผู้หญิงวาดภาพและเขียนหนังสือไม่ได้

หลายคนอาจตั้งข้อสงสัยได้ว่าในปัจจุบันผู้หญิงสามารถวาดภาพและเขียนหนังสือได้และสามารถเป็นศิลปินหรือนักเขียนที่ประสบความสำเร็จ อย่างไรก็ตาม คำพูดเหล่านี้เป็นเสียงที่วนเวียนอยู่ในหัวของตัวละครในเรื่อง ซึ่งตัวละครตัวนี้อาศัยอยู่ในช่วงเวลาและสถานที่ที่เฉพาะเจาะจง พวกเราแต่ละคนอาจมีคำพูดและความคิดต่างๆ กันมากมายอยู่ในหัวเช่นเดียวกับลิลลี่ ไม่ว่าคำพูดเหล่านั้นจะเป็นเช่นไร จุดสำคัญของโมทีฟนี้คือเสียงที่อยู่ในหัวของตัวละครและของเราทุกคน ซึ่งหากไม่ได้รับการฝึกฝน ไม่ว่าเวลาจะผ่านไปนานแค่ไหนธรรมชาติอันสับสนวุ่นวายของความคิดมนุษย์ก็ยังคงเป็นเช่นเดิม



ขอบเขตของประสบการณ์

ไม่มีขีดจำกัด

ขอบฟ้า

ไม่มีขีดจำกัด

มีอิสระ

มีความสงบ

เมื่อทั้งความเป็นตัวเอง

เราทั้งความกลัดกลุ้ม

ความเร่งรีบ

ความวุ่นวาย

ความสงบนี้

การหยุดพักนี้

เป็นนิรันดร์

ตัวตนที่มีสขิส แรมซีย์พูดถึงในฉาสนี้สามารถเชื่อมโยงได้กับแนวคิดของจุงเกี่ยวกับ “ตัวตน” (the Self) แอนโทนี สตีเฟเวนส์ (Anthony Stevens) อธิบายถึงความหมายของ “ตัวตน” ในความคิดของจุงว่า:

เป้าหมายของมันคือความเป็นอันหนึ่งอันเดียว คือการตระหนักรู้โดยสมบูรณ์ของแบบแผนสำหรับการดำรงอยู่ของมนุษย์ภายใต้บริบทของชีวิตของแต่ละบุคคล ความเป็นปัจเจกบุคคลนั้นเป็นเป้าหมายสำคัญของตัวตน ถึงแม้ว่ามันจะมีเป้าหมายทางชีววิทยาที่ชัดเจน แต่ตัวตนยังคงแสวงหาการเติมเต็มของความสำเร็จทางจิตวิญญาณทางด้านศิลปะ ศาสนา และชีวิตภายในของดวงวิญญาณ เมื่อเป็นเช่นนั้นเราจึงสามารถสัมผัสได้ถึงความลึกลับอันลึกซึ้ง แหล่งทรัพยากรอันซ่อนเร้น หรือการมีอยู่ของพระเจ้าที่อยู่ภายใน...ผลที่ตามมาก็คือ ตัวตนในทัศนะของจุงคือสิ่งที่สร้างแนวทางในการปรับตัวให้แก่คนแต่ละคน ไม่เพียงแต่ให้เข้ากับสภาพทางสังคมเท่านั้น แต่ยังรวมถึงพระเจ้าจักรวาล และชีวิตแห่งจิตวิญญาณด้วย (Stevens, 1994, น. 61-62)

ผู้เขียนตีความฉากที่มีสขิส แรมซีย์อยู่คนเดียวและพูดถึงธรรมชาติอันไร้ขอบเขตของประสบการณ์ ความสงบ และความเป็นอิสระว่ามีความเชื่อมโยงกับการหลุดพ้นทางจิตวิญญาณ เมื่อเธอสามารถเฝ้าทอดตัวตนอันแท้จริงของเธอได้ ผู้เขียนมองฉากนี้ว่าเหมือนกับการค่อยๆ ปอกเปลือกออกทีละชั้นจนกระทั่งมีสขิส แรมซีย์ได้พบกับแก่นแท้ของตัวตนของเธอ

## ความคิดภายในและการแสดงออกภายนอก

อย่างไรก็ตาม สำหรับมิสซิส แรมซีย์ ช่วงเวลาที่ได้อยู่กับตัวเองนั้นมักถูกขัดจังหวะด้วยการปรากฏตัวของตัวละครตัวอื่น โดยเฉพาะสามีของเธอ ในตอนท้ายของฉากที่เจ็ด มิสเตอร์ แรมซีย์เข้ามาในพื้นที่ของมิสซิส แรมซีย์และขัดจังหวะช่วงเวลาอยู่คนเดียวของเธอ จากนั้นทั้งสองคนออกไปเดินเล่นข้างนอกด้วยกัน สิ่งที่ตามมาคือการต่อสู้ระหว่างความคิดภายในและการแสดงออกภายนอกของตัวละคร ซึ่งในนวนิยายจะเป็นการตัดสินใจไปมาระหว่างบทพูดของตัวละครกับบทบรรยายความคิดภายในของตัวละครที่ไม่ได้พูดออกมา ความคิดภายในของตัวละครจะมีอารมณ์ความรู้สึกมากกว่าและแสดงให้เห็นตัวตนที่แท้จริงของตัวละครมากกว่าในฉากนี้ นอกจากมิสเตอร์และมิสซิส แรมซีย์ ผู้เขียนได้สร้างตัวละครคนที่เรียกว่า “เสียงของมิสเตอร์ แรมซีย์” และ “เสียงของมิสซิส แรมซีย์” ซึ่งผู้เขียนได้เขียนไว้ในตัวบทว่าสามารถใช้นักแสดงคนอื่นเล่น หรือให้มีแค่เสียง หรือนำเสนอในรูปแบบอื่นๆ ก็ได้ ในฉากนี้ มิสเตอร์และมิสซิส แรมซีย์จะพูดคำพูดที่พวกเขาพูดออกมาจริงๆ ส่วนเสียงของมิสเตอร์และมิสซิส แรมซีย์จะแสดงให้เห็นถึงความคิดภายในของพวกเขา:

|                          |                                                                                                                                                                            |
|--------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| มิสเตอร์ แรมซีย์         | (มองไปยังเกาะที่อยู่ห่างออกไป)<br>เกาะร้างที่น่าสงสาร                                                                                                                      |
| เสียงของมิสซิส แรมซีย์   | เขาพูดถึงแต่เรื่องเศร้าๆ การพูดแบบนี้เป็นเกม<br>สำหรับเขา ฉันไม่ชอบเลย                                                                                                     |
| มิสซิส แรมซีย์           | มันเป็นยามเย็นที่งดงามมาก<br>(พูดเล่น)<br>คุณจะทำอะไรอีก                                                                                                                   |
| เสียงของมิสซิส แรมซีย์   | ถ้าเขาไม่ได้แต่งงาน เขาคงจะเขียนหนังสือได้ดีกว่านี้                                                                                                                        |
| มิสเตอร์ แรมซีย์         | ผมไม่ได้บ่น                                                                                                                                                                |
| เสียงของมิสซิส แรมซีย์   | ฉันรู้ว่าเขาไม่ได้บ่น เขาไม่มีอะไรให้ต้องบ่น<br>(พวกเขาเดินต่อไปอย่างเงียบๆ)                                                                                               |
| เสียงของมิสซิสแรมซีย์    | แขนของเขาเหมือนแขนของคนหนุ่มเลย<br>(เงียบ)<br>เขามองไม่เห็นดอกไม้พวกนั้นหรือไง เขามองไม่เห็นทิวทัศน์<br>อะไรเลยเธอ<br>(มิสเตอร์ แรมซีย์มองมิสซิส แรมซีย์ จากนั้นมองดอกไม้) |
| มิสเตอร์ แรมซีย์         | มันสวยมาก                                                                                                                                                                  |
| เสียงของมิสเตอร์ แรมซีย์ | ผมแค่พูดออกมาเพื่อให้เธอพอใจ                                                                                                                                               |
| เสียงของมิสซิส แรมซีย์   | เขาแค่พูดออกมาเพื่อให้ฉันพอใจ                                                                                                                                              |

อีกฉากหนึ่งที่แสดงให้เห็นถึงความคิดภายในของตัวละครอย่างชัดเจนคือฉากงานเลี้ยงอาหารค่ำ ในนวนิยาย ฉากนี้เป็นการตัดสลับกันระหว่างคำพูดที่ตัวละครพูดออกมาจริงๆ กับความคิดของพวกเขาในขณะที่นั่งอยู่ที่โต๊ะทานอาหาร แต่ในบทการแสดง ผู้เขียนคัดลอกใจที่จะแสดงให้เห็นแต่ความคิดของตัวละครเพียงอย่างเดียว โดยให้ตัวละครพูดความคิดของตัวเองออกมาดังๆ ราวกับว่าไม่มีใครได้ยิน และในความเป็นจริงตัวละครอื่นก็ไม่ได้ยินสิ่งที่ตัวละครแต่ละตัวพูด เพราะฉากนี้เป็นการแสดงออกถึงสิ่งที่อยู่ในจิตใจของตัวละครแต่ละตัวเท่านั้น และตัวละครเหล่านี้ต่างหลงอยู่ในความคิดของตัวเอง นอกเหนือจากลิลลี่และมิสซิส แรมซีย์ ตัวละครเธอและป๊อปปี้ตัวแทนเสียงของตัวละครอื่นๆ ที่อยู่ที่โต๊ะอาหาร:

มิสซิส แรมซีย์ ฉันทำอะไรลงไปกับชีวิตของฉัน

ลิลลี่ (มองมิสซิส แรมซีย์)

เธอดูแก่ลงมาก เธอดูเหมือนจะยิ่งกว่าเดิมมาก

เอ คุณกันแต่เรื่องไร้สาระ

ลิลลี่ ฉันชอบตาของเขา ตาสีน้ำเงินลึก น่ากลัว

ป๊อปปี้ เอาแต่พูดๆ กินๆ เป็นความผิดของพวกผู้หญิงทั้งนั้น

ลิลลี่ เขาเป็นคนที่ไร้เสน่ห์ที่สุดที่ฉันเคยพบ

เอ เธอกำลังโกหก ผมจะไม่มันให้พวกผู้หญิงมาทำให้ผมดูเป็นคนโง่เด็ดขาด

ลิลลี่ แต่ยังมีภาพวาดของฉันที่มีความหมาย ไม่มีสิ่งอื่นที่มีความหมายอีกแล้ว  
ฉันต้องย้ายต้นไม้ไปไว้ตรงกลางภาพ ฉันจะต้องคิดถึงมันไว้

ป๊อปปี้ ถ้าผมนั่งกินคนเดียวก็คงจะเกือบเสร็จแล้ว ผมก็จะได้เป็นอิสระ ได้ทำงาน เธอไม่มีความหมายสำหรับผม ความงามของเธอไม่มีความหมายสำหรับผม ผมอยากอยู่คนเดียวและอ่านหนังสือเล่มนั้น ผมไม่ชอบชีวิตครอบครัว คนเรามีชีวิตอยู่ไปเพื่ออะไร ทำไมเราถึงต้องยอมเจ็บปวดขนาดนี้เพื่อให้เผ่าพันธุ์มนุษย์ดำรงอยู่ได้

ถึงแม้ว่าในฉากนี้ดูเหมือนจะไม่มีอะไรเกิดขึ้น แต่เสียงในหัวของตัวละครก็แสดงให้เห็นอะไรหลายๆ อย่าง คนเราถูกสังคมกำหนดให้พูดอะไรบางอย่างได้และให้เก็บบางสิ่งบางอย่างไว้ข้างใน แต่เราต่างพูดมันออกมาในใจของเรา ถึงแม้เสียงนั้นจะเงียบ แต่ในความเป็นจริงแล้วมันอาจจะเป็นเสียงที่ดังกว่าเสียงพูดที่เราเปล่งออกมา และฉากนี้ก็ทำให้เราได้ยินเสียงที่ตัวละครไม่สามารถพูดออกมาได้

## ประกาศ

คงไม่มีใครสามารถเขียนเกี่ยวกับ *To the Lighthouse* โดยที่ไม่พูดถึงตัวประกาศได้ มันเป็นตัวละครที่ไม่ได้อยู่บนเวทีแต่ปรากฏอยู่ในทุกฉาก มันเป็นตัวแทนของสถานที่ที่เราอยากไป แต่เป็นสถานที่ที่เราไม่สามารถไปถึงได้ มันเป็นตัวแทนของบางสิ่งบางอย่างหรือใครบางคนที่อยู่ใกล้แค่เอื้อมแต่ก็อยู่ไกลแสนไกล มันเป็นสัญลักษณ์แทนอะไรบางอย่าง แต่ในขณะเดียวกัน มันก็เป็นสิ่งก่อสร้างที่จับต้องได้จริงๆ ประกาศหมายถึงอะไร แม้กระทั่งเวอร์จิเนีย วูล์ฟเองก็ยังปฏิเสธที่จะให้ความหมายกับประกาศในนวนิยายของเธอ

ในจดหมายจากเวอร์จิเนีย วูล์ฟถึงเพื่อนคนหนึ่งของเธอ เธอได้เขียนถึงนวนิยายเรื่อง *To the Lighthouse* ว่า:

ฉันไม่ได้หมายถึงอะไรเมื่อเขียนถึงประกาศ เราก็แค่ต้องมีเส้นขีดไว้กึ่งกลางหนังสือสำหรับยึดทุกอย่างไว้ด้วยกัน ฉันเห็นว่าความรู้สึกมากมายจะเกิดขึ้นจากสิ่งนี้ แต่ฉันขอปฏิเสธที่จะตีความความหมายให้มัน และฉันเชื่อว่าคนอื่นๆ จะใช้มันเป็นแหล่งทับถมของความรู้สึกของพวกเขา - ซึ่งพวกเขาก็ทำอย่างนั้น คนหนึ่งคิดว่ามันมีความหมายอย่างหนึ่ง อีกคนคิดว่ามันมีความหมายอีกอย่างหนึ่ง ฉันไม่สามารถจัดการกับสัญลักษณ์ได้ ยกเว้นแต่ในรูปแบบที่คลุมเครือทั่วไปอย่างนี้ ฉันไม่รู้หรือว่ามันถูกหรือผิด แต่เมื่อฉันถูกบอกว่าอะไรมีความหมายว่าอย่างไรแบบตรงไปตรงมา ฉันก็จะไม่ชอบมัน (Nicolson, 1997, น. 385)

จากเนื้อความในจดหมายข้างต้น เวอร์จิเนีย วูล์ฟเองได้ปฏิเสธที่จะให้ความหมายแก่สิ่งที่แสดงออกถึงสัญลักษณ์ในนวนิยายของเธอ สิ่งที่สำคัญต่อเธอไม่ใช่การคาดเดาจากผู้อ่านว่าผู้เขียนหมายความว่าอย่างไร แต่มันคือการรับรู้และให้ความหมายต่อสิ่งเหล่านั้นด้วยตัวเอง ในฐานะผู้อ่านหรือผู้ชม ความคิดนี้สามารถเชื่อมโยงไปยังสิ่งที่อ้างอิงถึงก่อนหน้านี้เกี่ยวกับการอ่านหรือให้ความหมายกับบทกวีหรือบทละครเวทีได้ การให้ความหมายกับงานประพันธ์หรืองานศิลปะไม่ใช่การคาดเดาคะเนาะผู้เขียนหมายความว่าอย่างไรหรือผู้อ่านควรจะตีความอย่างไร แต่มันคือการอยู่กับงานที่อยู่ตรงหน้าอย่างเต็มที่และปล่อยให้ความหมายเกิดขึ้นมาจากตัวงานเอง ซึ่งสำหรับแต่ละคนก็อาจก่อให้เกิดความรู้สึกหรือความหมายที่แตกต่างกัน

ในการเขียนบทการแสดงเรื่อง *ผู้หญิงกับประกาศ* ผู้เขียนเองก็ไม่ได้ให้ความหมายว่าสำหรับผู้เขียนแล้วประกาศหมายถึงอะไร ผู้เขียนเชื่อว่าการให้ความหมายกับบางสิ่งบางอย่างโดยตรงเป็นการสร้างข้อจำกัดในการเขียนและการสร้างสรรค์มากกว่าการปล่อยให้มีความหมายคลุมเครือ อย่างไรก็ตาม ในบทการแสดงนั้นมีการพูดถึงประกาศตลอดทั้งเรื่อง ไม่ว่าจะเป็นจากคำพูดของตัวละครหรืออยู่ในบทบรรยาย (stage directions) ถึงแม้ว่าประกาศจะไม่มีอยู่จริงแบบจับต้องได้บนเวทีก็ตาม

## บทสรุป

บทการแสดงเรื่อง *ผู้หญิงกับประภาคาร* เป็นการสำรวจเข้าไปในจิตใจหรือกระแสสำนึกของตัวละครที่เวอร์จิเนีย วูล์ฟได้เขียนไว้ในนวนิยายเรื่อง *To the Lighthouse* บทการแสดงเรื่องนี้เป็นการนำเสนอถึงความสับสนวุ่นวายภายในจิตใจของมนุษย์ การต่อสู้แบบเงียบๆ ของความปรารถนาส่วนตนและความต้องการของสังคม ความขัดแย้งกันของความคิดภายในกับการแสดงออกภายนอก รวมถึงความโหยหาในสิ่งที่ตัวละครไม่สามารถได้มาหรือเป็นเจ้าของได้ การเล่าเรื่องแบบภาพปะติดถึงแม้ว่าจะไม่ได้เล่าเรื่องราวทั้งหมดของตัวละครทุกตัว แต่การเล่าเรื่องผ่านห้วงเวลาและห้วงความรู้สึกของตัวละครนั้นทำให้ความรู้สึกที่รับรู้ได้ในแต่ละช่วงมีความเข้มข้น การเขียนในรูปแบบของบทกลอนอิสระเป็นการหยิบยื่นพื้นที่ให้แก่นักแสดงและผู้ชมในการหาและสร้างความหมายให้แก่ตัวเองในสิ่งที่ตนได้ยิน มองเห็น หรือรู้สึก ในที่สุดแล้วไม่ว่าเวลาจะผ่านไปนานแค่ไหน ผู้เขียนเชื่อว่าธรรมชาติของจิตใจมนุษย์ รวมถึงความรู้สึกและความปรารถนาของตัวละครที่เวอร์จิเนีย วูล์ฟได้เขียนไว้ ยังคงไม่เปลี่ยนแปลงไปและยังสามารถสื่อสารถึงผู้ชมในปัจจุบันได้

## เอกสารอ้างอิง

- Ball, David. (1983). *Backwards and Forwards*. Carbondale: Southern Illinois University Press.
- Goldberg, Natalie. (2016). *Writing Down the Bones*. Boulder: Shambhala.
- Kornfield, Jack. (1993). *A Path with Heart*. New York: Bantam Books.
- Nicolson, Nigel, ed. (1997). *The Letters of Virginia Woolf*. London: The Hogarth Press.
- Peck, John, and Martin Coyle, eds. (2002). *Literary Terms and Criticism*. New York: Palgrave.
- Stevens, Anthony. (1994). *Jung: A Very Short Introduction*. Oxford: Oxford University Press.
- Williams, William C. (1923). *Spring and All*. Paris: Contact Publishing Co.
- Woolf, Virginia. (1981). *To the Lighthouse*. New York: Harcourt Brace.